

جستاری در پرگندهای تاریخی تحويل‌گرایی

* مهدی غیاثوند

چکیده

تحويل‌گرایی در فضای فلسفه معاصر و در زمینه‌هایی چون فلسفه دین، فلسفه علم، فلسفه ذهن و... چنان جاری و ساری بوده و هست که برخی زمانه‌ما را زمانه تحويل‌گرایی خوانده‌اند. صورت خام ایده تحويل که همان «الف چیزی نیست جز ب»، از نیمة دوم قرن بیستم به اینسو، چنان شاهد صورت‌بندیها و مدل‌سازیهای گوناگون بوده است که دیگر نشان اندکی از آن صورت خام اولیه درش قابل تشخیص است. در نوشتار حاضر، هدف ما جستجوی پی‌زنگهای تاریخی تحويل‌گرایی در مقام یک ایده است. برای این منظور بحث را از ترسیم تاریخی - منطقی و البته اجمالی تصویر این ایده از نیمة دوم قرن بیستم به اینسو آغاز خواهیم کرد و سپس در بخش دوم مقاله، بحث را از فلسفه یونان باستان آغاز کرده و با اشاره به تحلیل اعضای حلقة وین و اتصال این مسیر به نقطه‌یی که بحث را در بخش نخست مقاله از آن آغاز کرده‌ایم، یعنی نیمة دوم قرن بیستم، به پایان خواهیم برد.

۳۱

کلیدواژه‌ها: تحويل‌گرایی، واقع‌گرایی، ماتریالیسم، فیزیکالیسم، ایدئالیسم

* * *

* استادیار گروه فلسفه دانشگاه خوارزمی تهران؛ mahdi.ghiasvand@gmeil.com
تاریخ تأیید: ۹۵/۰۷/۲۸

سال هفتم، شماره سوم
۱۳۹۵
صفحات ۳۱-۵۰